

Kære Klimabevægelse Medlem og/eller klimainteresserede

**Klimabevægelsens næste onsdags hygge- og tema-møder kl. 17-20 på Lyrskovgade 4, 4.sal**  
De kommende onsdage har vi planlagt følgende temaer:

**Onsdag 30. Marts kl. 18-19.30: Lever elbilerne op til forventningerne, og hvornår kommer de?** Der er uformel snak fra kl. 17, og kl. 18.00 vil Lærke Flader, Branchechef hos Dansk Elbil alliance fortælle om den planlagte udrulning af elbiler i Danmark. Der vil også være mulighed for at stille spørgsmål til Per Jørgensen Møller, Dansk Elbil Komité, som har fulgt elbilernes udvikling over flere årtier.

**Onsdag 6. April kl. 16.30-18: Besøg på Better Place elbil-center i Hellerup (kl. 16.30 - 18.00)**  
Er Elbilerne klar til at hjælpe med at reducere CO2-udslippet? Vi besøger Better Place centeret i Hellerup, Strandvejen 60. Her vil vi høre om Better Places forventninger til udrulningen af elbiler i Danmark. Der vil også være mulighed for at stille spørgsmål til Per Jørgensen Møller, Dansk Elbil Komité, som har fulgt elbilernes udvikling over flere årtier. Deltagere er selv ansvarlige for transport fra/til Better Place. Tilmelding: Skriv en mail til [sek@klimabevaegelsen.dk](mailto:sek@klimabevaegelsen.dk) hvis du vil med!

Se power-point præsentationer fra tidligere onsdagsmøder på linket her:  
<http://www.klimabevaegelsen.dk/grupper/224-onsdagshyggemoder>

## NYHEDER - KLIMA

### Vinterisen mindre udbredt end nogensinde

Her i marts når det arktiske isdække sit maksimum oven på vinterens kulde. Men aldrig i målingernes historie har havisen haft så lille maksimumudbredelse, siger forskere fra det amerikanske CU-Boulder's National Snow and Ice Data Center ifølge Sciencedaily.com. I år faldt maksimumdagen 7. marts, hvor knapt 9,1 millioner kvadratkilometer polarhav var dækket af is. Det er 741.000 kvadratkilometer under gennemsnittet for perioden 1979-2000. Til sammenligning er Danmarks areal minus Færøerne og Grønland på cirka 43.000 kvadratkilometer. De syv laveste maksimumudbredelser er alle registreret de sidste syv år, forklarer forskerne fra centret. <http://www.klimaupdate.dk/default.asp?newsid=1149&opt=1>

### Russisk hedebløge kraftigste i 500 år

Da Rusland sidste sommer blev ramt af en voldsom hedebløge, lå Moskva indhyllet i røgtåger fra utallige skovbrande, afgrøder for milliarder af kroner visnede, og folk døde i tusindvis. Ny forskning viser, at hedebløgen var værre end først antaget, måske den værste i mindst 500 år. Europa blev også ramt af en voldsom hedebløge i 2003, hvor især Frankrig led under kolossale ekstremer – med over 40 grader midt på dagen. Men selv om den russiske hedebløge ikke havde helt så høje maksimumtemperaturer, var den alligevel mere ekstrem, for den gennemsnitlige temperatur kom til at ligge højere over normalen, end man nogensinde har registreret i Europa. Ifølge forskerne fra Portugal, Spanien og Tyskland, der har offentliggjort deres undersøgelse i tidsskriftet Science, har der med sikkerhed ikke været registreret så høje gennemsnitstemperaturer i 140 år, og forskernes gennemgang af historiske data – hvor usikre de end må være – tyder på, at det ikke har været så varmt noget sted i Europa siden middelalderen. Endnu mere opsigtsvækkende er det, at to af Europas værste hedebløger i et halvt årtusind – 2003 og 2010 – finder sted i det samme årti. Det giver et fingerpeg om, hvad vi kommer til at opleve, når den globale opvarmning forstærkes. Ifølge forskerne vil begivenheder som den i 2003 (høje maksimumtemperaturer) blive ganske almindelige i løbet af de næste hundrede år, mens den russiske hedebløge (langvarig, ekstremt høj gennemsnitstemperatur) stadig vil være en relativ sjældenhed, skriver Climatecentral.org. <http://www.klimaupdate.dk/default.asp?newsid=1146&opt=1>

# NYHEDER – KLIMA – EU - INTERNATIONALT

## EU: Ingen benzinbiler i byerne i 2050

Antallet af benzinbiler i de europæiske byer skal halveres inden 2030. Og i 2050 skal benzinbilerne være forsvundet i byerne. Det er blandt hovedmålsætningerne i en ny transport-køreplan fra EU-Kommissionen frem mod 2050. - Der skal ikke være flere konventionelle biler i vores bycentre fra midten af dette århundrede, siger EU's transportkommissær, Siim Kallas. Elbiler, hybridbiler og offentlig transport. Som afløser for benzinbilerne skal europæerne i stedet bruge elbiler, hybridbiler, offentlig transport og cykler, mener EU-Kommissionen. Kommissionen vil også fremsætte et forslag om fælles EU-rammer for brugerbetaling for trafikanter i byer - også kendt som bompenge. Det vil dog fortsat være op til hvert enkelt medlemsland at afgøre, om der skal indføres brugerbetaling på transport, ligesom det er landene selv, som skal sørge for at udbygge den offentlige transport, så benzinbilerne kan udfases. EU vil dog stille midler til rådighed gennem forskellige finansieringspuljer. Transport-køreplanen har som hovedformål at gøre Europa mindre afhængig af olie, mindske trafikpresset på vejene i Europa og reducere CO2-udledningen fra transportsektoren med 60 procent inden 2050. Også på længere strækninger går EU-Kommissionen til kamp mod europæernes vaner med at tage bilen. Størstedelen af alle rejser på over 300 kilometer bør tilbagelægges med tog frem for bil i 2050, lyder en anden målsætning i køreplanen. Det samme gælder for godstransporten, som i stedet i stor stil skal lægges over til jernbane- eller skibstransport. Når det gælder skibs- og flytrafikken, fokuserer EU-Kommissionen på at lave miljøforbedringer på motorer og brændstofvalg, så CO2-udledningen bliver op mod 40 procent mindre 2050.

Kilde: <http://www.dr.dk/Nyheder/Penge/2011/03/28/134303.htm>

Læs mere på EU kommissionens hjemmeside: [http://ec.europa.eu/news/transport/110328\\_en.htm](http://ec.europa.eu/news/transport/110328_en.htm)

## Dansk Elbilalliance: EU Hvidbog for tynd på det konkrete

"Kommissionen anerkender, at vi står overfor en kæmpe udfordring, når vi ser på CO2-udledninger fra transportsektoren. Transportsektoren er i dag stort set 100 % afhængig af olie, og oliereserverne svinder ind samtidig med at transportbehovet er kraftigt stigende. Men når det kommer til konkrete bud på, hvordan vi løser denne udfordring, så er hvidbogen meget tynd." siger Lærke Flader, branchechef i Dansk Elbil Alliance. " Der er ingen tvivl om, at en elektrificering af transportsektoren er en ekstrem vigtig brik i retning af en mere bæredygtig transportsektor. Elektrificeringen vil gøre os mindre afhængige af olie samtidig med, at vi kan fastholde og styrke mobiliteten og dermed sætte skub i vækst og beskæftigelse. Men elektrificering af transportsektoren kommer ikke fra den ene dag til den anden. Der er behov for midler og incitamentsregulering, der kan understøtte udviklingen i retning af sådanne nye transportteknologier. Jeg savner i det hele taget en køreplan for, hvordan kommissionen vil udfase fossile brændsler i transportsektoren. Dette kunne fx være

- 1) skærpet krav til EU normer for CO2 emissioner for nye biler, hvor der i dag alene er en målsætning om 95 g CO2/km i 2020. Dette mål bør være bindende i 2020, og herefter bør man se på en trinvis skærpelse af CO2 kravet fra nye biler.
- 2) der bør indføres minimum beskatning på støj og lokal luftforurening.
- 3) de internationale standarder på stik og datakommunikation på ladeinfrastrukturen bør være på plads så hurtigt som muligt, og herefter følges op af F&U midler til demonstration og erfaringsudveksling, og
- 4) der bør være mere konkret på policy forslag til udrulningen af nye transportteknologier, fx ten step towards electrified transport sector system", siger Lærke Flader

Kilde: Dansk Energi

## Første skridt mod COP17 tages i Mexico

Klima- og energiminister Lykke Friis (V) deltager d. 23.-24. marts i et uformelt ministermøde om de internationale klimaforhandlinger. Mødet finder sted i Mexico City og er det første ministermøde efter COP16 i Cancun i december sidste år. Det uformelle ministermøde bliver afholdt på foranledning af Mexico, som i december 2010 overtog formandskabet for de internationale klimaforhandlinger fra Danmark. På mødet vil ministrene diskutere opfølgningen på Cancun-aftalen og vejen frem mod det næste klimatopmøde, COP17, i Durban, Sydafrika. Klima- og energiminister

Lykke Friis siger: "For regeringen er det vigtigt, at presset for en ambitiøs, international klimaaf tale opretholdes. I Cancun fik vi forhandlet et godt fundament for det videre arbejde på plads byggende på kompromiserne fra Københavner-aftalen. Det var positivt, men det betyder bestemt ikke, at vi er i mål." "Først og fremmest skal mødet i Mexico bruges til at drøfte opfølgningen på nogle af de centrale resultater fra Cancun, som fx indsatsen mod afskovning (REDD+), indsatsen på tilpasning og Den Grønne Fond. Men fra dansk side ønsker vi også, at der allerede nu bliver taget hul på nogle af de svære spørgsmål omkring yderligere reduktionsindsatser, og hvordan vi kommer tættere på en robust klimaaf tale. Spørgsmål som ikke blev besvaret i Cancun, og som er centrale for at komme videre." Danmark er inviteret til det uformelle ministermøde i Mexico sammen med omkring 30 andre nøglelande i de internationale klimaforhandlinger. Værter for mødet er Mexicos udenrigsminister, Patricia Espinosa og miljøminister Juan Rafael Elvira Quesada. Det forventes, at Danmark, Mexico og Sydafrika får lejlighed til at mødes undervejs i den såkaldte COP-trojka, som er et samarbejde mellem det tidligere danske formandskab, det nuværende mexicanske og det kommende sydafrikanske. Klima- og energiminister Lykke Friis siger: "Danmark sidder fortsat med ved hovedbordet i de internationale forhandlinger, hvilket invitationen fra det mexicanske formandskab blot understreger. Det er en svær opgave, der venter foran os frem mod COP17 i Durban, og jeg vil naturligvis bruge Danmarks plads i inderkredsen til at arbejde for at holde fremdrift i forhandlingerne bl.a. ved at fortsætte det gode og tætte samarbejde, vi det seneste år har haft med både Mexico og Sydafrika i COP-trojkaen." Det næste officielle forhandlingsmøde i UNFCCC-regi finder sted i Bangkok, Thailand fra 3.-8. april. [Læs mere](#)  
Kilde: Dansk Energi

### **Plastic river tæppet væk under dansk CO2-rapportering**

Affaldsforbrænding udleder sandsynligvis dobbelt så meget CO<sub>2</sub>, som hidtil antaget, skriver Videnskab.dk. Det fremgår af tal fra en igangværende undersøgelse fra DTU Miljø, der kan betyde, at Danmark får svært ved at overholde sin del af Kyoto-aftalen. "Det tal, DMU indrapporterer til FN, dækker over Danmarks samlede CO<sub>2</sub>-udledning og omfatter altså alle sektorer. Udledningen fra kraftværker og affaldsforbrændingsanlæg, udledning fra naturgasfyr, oliefyr, brændeovne, transportsektoren og landbruget. Og hos FN sidder der så eksperter og vurderer, om de tal, vi indrapporterer, nu også er rigtige," siger Thomas Astrup, lektor på DTU Miljø. Men undersøgelsen fra DTU Miljø, som laves sammen med blandt andet de danske forbrændingsanlæg, Force Technology og DMU viser, at der er noget galt med den måde, vi indtil nu har udregnet CO<sub>2</sub>-udledningen fra forbrændingsanlæggene på. "Vores foreløbige analyser viser, at der udledes i nærheden af 32,5 kilogram CO<sub>2</sub> pr. gigajoule – hvilket er dobbelt så meget, som de 17,6 kilogram CO<sub>2</sub> pr. gigajoule, man hidtil har troet, vi udledte fra forbrændingsanlæggene," forklarer han. Årsagen er, at der er meget mere fossilt materiale i dansk affald end hidtil antaget. Det er især mængden af plastic i husholdningsaffaldet, som ser ud til at være større.  
<http://www.klimaupdate.dk/default.asp?newsid=1150&opt=1>

### **Nye eldrevne varebiler er på gaden i Kina**

Transportgiganten TNT Express har netop introduceret fire eldrevne varebiler i sit kinesiske vejnetværk. Elbilerne kører allerede rundt i gaderne i den østlige millionby Hangzhou. De fire el-varebiler er udstyret med en ny 'quick charge'-teknologi, som gør det muligt at oplade batterierne på under to timer. Hver bil har en rækkevidde på 120 kilometer på fuldt opladt batteri og kan klare en last på 300 kilo, lyder det fra virksomheden. TNT Express planlægger at investere i 600 eldrevne køretøjer over de kommende år. Investeringen skal ses i sammenhæng med selskabets ambitiøse klimamålsætning, hvor man vil reducere CO<sub>2</sub>-udledningen med 45 procent i 2020.  
<http://www.csr.dk/hq/cs/artikel.nsf/0/SRRK8F8HG8>

## **NYHEDER – KLIMA - DANMARK**

### **EnergiMidt vil inspirere midtjyder til energi med omtanke**

For at inspirere midtjyderne til energiforbrug med omtanke lancerer EnergiMidt nu den største kampagne nogensinde med fokus på energibesparelser. Energiselskabet har bevidst droppet den løftede pegefing er og vil i stedet vise vej til et smartere energiforbrug, der ikke går ud over

levestandard og moderne komfort. Kampagnen bliver skudt i gang den 21. marts under sloganet 'Energi med omtanke'. Kampagnen handler først og fremmest om at gøre EnergiMidts 176.000 kunder bevidste om deres energiforbrug og sætte fokus på, hvordan energien kan bruges smartere. "Vi går ikke ud med en løftet pegefinger og beder folk om at skru ned for varmen eller slukke elektriske apparater. Derimod ønsker vi at gøre opmærksom på de mange muligheder, som kunderne har for at reducere energiforbruget uden at ændre vaner eller gå på kompromis med komforten," forklarer adm. direktør Holger Blok fra EnergiMidt. Til at formidle de mange muligheder for at bruge energi med omtanke har EnergiMidt skabt maskotten Elmer, som bliver energiselskabets ansigt udadtil i annoncer, brochurer og på EnergiMidts hjemmeside. Derudover byder kampagnen på en række konkurrencer, ligesom EnergiMidt i april lancerer et særligt guldnummer af kundemagasinet 'Nye strømninger' med 12 ekstra sider om miljøvenlige energiløsninger. "De fleste midtjyder forbinder kun EnergiMidt med strøm i stikkontakten og fiberbredbånd, men vi har meget andet at byde på. Derfor tager vi nu humoren i brug og lader en maskot vise vej og være talsmand for vores solceller, jordvarmeanlæg og andre energivenlige services og produkter, som kan hjælpe til et smartere og mere miljøvenligt energiforbrug," fortæller Holger Blok. Blandt de energibesparende produkter, som kampagnen skal sætte fokus på, er alt fra digital overvågning af husstandens energiforbrug via sms eller mail til installationer og anlæg, der kan forsyne hjemmet med miljøvenlig el og varme. "Det første skridt til energibesparelser er ofte en større bevidsthed om forbruget. Her har kunderne flere enkle og billige muligheder for løbende at følge energiforbruget på internet, mail eller med en applikation til smartphones, ligesom de kan få en sms-alarm, hvis energiforbruget pludseligt stiger voldsomt," fortæller Holger Blok.

[Læs mere om kampagnen](#)

Kilde: Dansk Energi

### **Øget interesse i vedvarende energi**

Flere ville vælge vedvarende energi, hvis de havde muligheden, viser ny undersøgelse foretaget af bl.a. DI Handel. 26,4 % ville vælge vedvarende energi, viser en spørgeskemaundersøgelse, DI har foretaget i forbindelse med Energitjæck kampagnen 2010. Dermed er antallet af forbrugere, som ville vælge vedvarende energi, hvis de havde muligheden, steget 4 % i forhold til 2009. Interessen i energibesparelser og –renoveringer er steget mest blandt kvinder, og 40,4 % viste interesse i emnet. Antallet af forbrugere, som har opsøgt vejledning om energirenoveringer er dog begrænset. Under 30 % af de adspurgte har kontaktet en energivejleder, håndværker eller lignende for at få vejledning på området. Med 14,5 % er håndværkere den foretrukne at spørge til råds, når der er taget kontakt

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61597/oget\\_interesse\\_i\\_vedvarende\\_energi?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61597/oget_interesse_i_vedvarende_energi?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **Energiselskaber skal fokusere på renovering af bygninger**

Fremover skal bygninger holde bedre hus med energien – med hjælp fra landets energiselskaber. Energirenoveringer af boliger og bygninger fremstår som et centralt element i regeringens Energistrategi 2050, der opfordrer energiselskaberne til at målrette deres indsats mod bygningsrenovering. Regeringen vurderer bl.a., at halvdelen af varmekonsumet kan spare væk. Energiselskaberne (inden for både el, fjernvarme, naturgas og olie) har allerede sparemål, og de forpligtelser skal ifølge regeringen øges med 50 procent fra 2013 og med 75 procent i 2017-2020. Indsatsen skal finansieres via nettarifene. - En 50 procent øgning af besparelsesforpligtelserne fra 2013 er en ambitiøs målsætning, men jeg vurderer, at energiselskaberne vil være i stand til at opfylde de mål. Opgaven bliver at finde de forretningsmodeller for boligrenoveringer, som kan realisere besparelserne, siger adm. dir. Ulf Christensen fra NRGi Rådgivning til Nyhedsbladet Dansk Energi. Finansiering er første hurdle, når det gælder bygningsrenovering. Uanset om det er en privat husstand, en boligforening eller en virksomhed, skal kunden have renoveringen finansieret. Tilbagebetalingstiden skal være fornuftig. Her skal energiselskabet kunne tilbyde finansiering op til et vist niveau. Er der tale om boligforeninger og virksomheder, kan det være nødvendigt med finansiering i millionklassen, vurderer Ulf Christensen. Hos DONG Energy har man lanceret et forretningskoncept til renoveringsprojekter i privatboliger - under navnet Cleantech. Disse løsninger omfatter bl.a. termografering, isolering, udskiftning af vinduer, varmepumper og solvarme. I 2010 var der næsten 14.000 kundeforespørgsler til Cleantech, og interessen er stigende, fortæller Troels Øberg, salgsansvarlig for Privatmarkedet. - Vi har lavet et one-stop-shop-koncept, hvor kunden kun har én indgang og én kontakt til deres energispareprojekt. Vi tager os af

hele processen på kundens vegne - lige fra den indledende analyse og rådgivning og hele vejen gennem den praktisk udførelse af projektet, herunder at hyre fagfolk og håndværkere, siger Troels Øberg. Kilde: Dansk Energi

### **DONG finansierer havmølleparker med frasalg**

De store omkostninger forbundet med udbygningen af havvindparker gør det nødvendigt for DONG at sælge ejerandele i mølleprojekter til store forsikringselskaber og pensionskasser. Salg af andele i Walney- og Nysted havmølleparkerne til pensionskasser har indbragt DONG Energy 840 millioner. DONG tager som en af de første i energibranchen en ny finansieringsmodel i brug for at skaffe kapital til etablering af bl.a. havmølleparker. Andele i havvindmølleparker sælges til store institutionelle investorer som pensionskasser og forsikringselskaber, der har midler og vilje til at gå ind i projekterne. Indtil videre er modellen anvendt ved Walney-havmølleparken, hvor PGGM har købt 24,8 % af DONG for 140 mio. kr. samt overtaget en tilsvarende andel af anlægsudgifterne. Ligeledes har DONG solgt 50 % af havmølleparken Nysted til PensionDanmark for 700 mio. kr. - Derfor tror vi på, at det vil være muligt at finansiere en stor del af fremtidige vindmølleparker efter en model, hvor vi bygger parkerne og så sælger måske 49 pct. fra til et købedygtigt publikum i den institutionelle sektor, siger adm. direktør i DONG Anders Eldrup til Jyllands-Posten. Årsagen til, at DONG har taget den ny finansieringsmodel i brug for at skaffe penge til udbygningen af vedvarende energi frem for fossile brændstoffer, er klar:

- Den rejse, vi skal lave fra sort til grøn energi, er sindssygt kapitalkrævende, og der er ikke så mange, som har penge i vore dage. Staterne har ikke rigtig penge, bankerne vil ikke låne ud, og energiselskaberne tjener ikke, hvad de gjorde engang. Men institutionelle investorer som forsikringselskaber og pensionskasser har pengene, forklarer Anders Eldrup.

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61689/dong\\_finansierer\\_havmølleparker\\_med\\_frasalg?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61689/dong_finansierer_havmølleparker_med_frasalg?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **DONG sælger halvdelen af Anholt Havmøllepark**

PensionDanmark og PKA køber 50 % havvindmølleparken for ca. 6 milliarder. Dong Energy sælger endnu engang andele i en af selskabets havmølleparker for at finansiere byggeriet. Handlen sikrer PensionDanmark en ejerandel på 30 % af Anholt Havmøllepark, mens PKA køber 20 %. Selskaberne overtager d. 1. april 2014 driftsansvar og indtjening proportionalt med deres ejerandel. DONG Energy forpligter sig til at opføre Anholt Havmøllepark til en fast pris og til et fastlagt tidspunkt. Samtidig står energiselskabet med det primære ansvar for driften frem til april 2014. Aftalen indeholder også en aftale om, at DONG Energy står for drift og planlagt vedligeholdelse af parken i en 15-årig periode. De to pensionsselskaber betaler købssummen i 4 rater på henholdsvis 14, 30, 31 og 25 af købssummen. Betalingerne starter ultimo 2011 og sidste betaling foretages ultimo 2013. Salg af andele i offshore vindmølleparker for at finansiere byggeriet er en strategi DONG Energy har anvendt tidligere, også med PensionDanmark som kunde. DONG har således solgt 24,8 % af den engelske havmøllepark Walnut til pensionsselskabet PGGM for 140 mio. kr. og 50 % af Nysted-havmølleparken til PensionDanmark for 700 mio. kr.

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61860/dong\\_saelger\\_halvdelen\\_af\\_anholt\\_havmøllepark?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61860/dong_saelger_halvdelen_af_anholt_havmøllepark?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **Boligområde skal være Europas største solpark**

En helhedsplan for Viby i Aarhus vil ikke alene omdanne området, men også gøre Rosenhøj-kvarterets tage til Europas største solpark. Aarhus Kommune har udvalgt en helhedsplan for Viby Syd, som ikke kun vil forskønne og omdanne området, men også kan gøre Rosenhøj-kvarteret mere end selvforsynende med varme. Når den omfattende renoveringen af er færdigt vil der være installeret 12.000 km<sup>2</sup> solfangere og solpaneler på områdets tage. Når de tilkobles det lokale fjernvarmeanlæg vil de kunne forsyne 1.100 boliger. Bag helhedsplanen for området står Arkitema, som i samarbejde med ingeniørfirmaet Viggo Madsen og Effekt også vundet renovering af samtlige boligblokke i Rosenhøj og en ny landskabsplan for Kjærslund.

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61732/boligomrade\\_skal\\_vaere\\_europas\\_storste\\_solpark?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61732/boligomrade_skal_vaere_europas_storste_solpark?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **Fjernaflæste målere på hele Langeland**

De kommende år udskifter Langelands Elforsyning, LEF NET, kundernes gamle elmålere med nye, fjernaflæste målere. Kamstrup leverer system og elmålere. Med nye, fjernaflæste elmålere behøver LEF NET's kunder ikke længere selv indberette elmåler-data. LEF NET har valgt at udskifte elmålerne hos selskabets kunder med nye, intelligente målere. Som leverandør af system og målere er valgt Kamstrup. Den omfattende udskiftning er led i selskabets tilpasning til

fremtidens el-system, hvor et stigende antal vindmøller, solcelleanlæg og et kommende marked for elbiler vil øger behovet for måling af elforbrug radikalt. Installationen af de nye elmålere kommer til at forgå områdevist fra 2011-2015. Med de nye elmålere behøver el-kunderne ikke længere selv indberette målerdata. Samtidig får de mere information om forbrugsdata og – mønstre.

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61663/fjernaflaeste\\_malere\\_pa\\_hele\\_langeland?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61663/fjernaflaeste_malere_pa_hele_langeland?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **Farvel til kullene i Aarhus**

Ny plan kan reducere Aarhus' CO<sub>2</sub>-udledning med 60 procent. Nu rykker det for alvor i Aarhus på miljøområdet. Det helt store klima-håndtag, som kommunen har mulighed for at dreje på, får en ordentlig omgang. I samarbejde med DONG Energy siger Aarhus farvel til kul som grundlag for fjernvarmen og goddag til miljøvenlige træpiller og halm. Rådmanden for Teknik og Miljø, Laura Hay, har fremsendt en strategi, "Klimavarmeplan 2010" for den fremtidige varmeforsyning i Aarhus Kommune, som skal sikre århusianerne billigere varme og et sundere miljø som følge af, at Aarhus Kommune nu bliver uafhængig af kul og i stedet får varme og delvist også el fra biobrændsler og vedvarende energiformer. Strategien dækker opvarmning af bygninger og varmt vand i og uden for områder med fjernvarmeforsyning. Strategien blev forleden vedtaget i magistraten.

CO<sub>2</sub>-reduktionen på 60 procent forudsætter, at man regner med, at hele el-produktionen anvendes i Århus. Rådmand Laura Hay glæder sig over udsigten til en CO<sub>2</sub>-reduktion af denne størrelse, samtidig med at varmen bliver billigere end ved kulalternativet. "Pris, miljø og forsyningsikkerhed har været helt afgørende faktorer i valg af ny energistrategi. Og i denne sag er det lykkedes at få de 3 hensyn til at gå op i en højere enhed," udtaler rådmand, Laura Hay. "Prisen er vigtig, fordi varme og el er en stor udgiftspost for mange familier og virksomheder. Hvis vi som byråd for alvor vil udvise social ansvarlighed og modvirke fattigdom, så er det væsentligt, at netop udgifter og usikkerheder, som vedrører helt basale nødvendigheder som varme og el minimeres. Vi ser lige nu både med situationen i Japan og i Mellemøsten, hvor sårbar energiforsyningen kan være, og hvor hurtigt energipriserne kan stige drastisk. Derfor har det været afgørende for mig at sikre fleksibilitet i brændselsvalg, så vi ikke bliver afhængige af et enkelt brændsel for vores energiforsyning".

Lige nu er det ikke muligt at forsyne Aarhus med vedvarende energi alene. Men Klima-varmeplan 2010 sigter mod, at det inden 2030 bliver en realitet. "Det er vigtigt, at Danmark bliver selvforsynende med energi ikke alene af hensyn til vores konkurrenceevne og for at sikre vores demokratiske frihedsrettigheder, men også af hensyn til det enkelte menneske. Her i det kolde nord er vi alle helt afhængige af en stabil energiforsyning og fornuftige energipriser. Derfor indgår det som et vigtigt element i energistrategien, at Aarhus på længere sigt skal være selvforsynende med vedvarende energi," siger Laura Hay, som roser DONG Energy for et forbilledligt samarbejde. I forbindelse med, at AffaldVarme Aarhus og DONG Energy er nået til enighed om en ny langsigtet aftale om levering af biomassebaseret varme fra Studstrupværket, udtaler administrerende direktør for DONG Energy, Anders Eldrup: "Aftalen med AffaldVarme Aarhus er med til at fremtidssikre Studstrupværket og udgør hjørnesteinen i vores Klimapartnerskab med Aarhus Kommune. Det er mit håb, at vi de kommende år kan udbygge partnerskabet og finde sammen om flere innovative, grønne projekter til gavn for klimaet, forsyningsikkerheden og varmeforbrugerne i Aarhusområdet. Vi arbejder med en række spændende teknologier, hvor specielt vores forgasnings-teknologi, Pyroneer, måske kan vise sig relevant på Studstrupværket". Ifølge Klimavarmeplan 2010 skal to projekter realiseres inden 2015 og give en hurtig konvertering til en CO<sub>2</sub>-neutral fjernvarmeforsyning: Studstrupværket skal bygges om, så varmeproduktionen fremover kan baseres på træpiller Der bygges et halmfyret kraftvarmeanlæg. På længere sigt, frem til 2030, skal der ske en indfasning af vedvarende energiformer såsom sol, vind, geotermi og biogas. Dette vil mindske afhængigheden af biobrændsel samt åbne op imod kommende teknologier. Klimavarmeplan 2010 sætter også rammer for energiforsyningen landområder. Her skal el og varmeselskabers energirådgivninger arbejde for at reducere CO<sub>2</sub>-udledningen fra bygningsopvarmning i landområder med 3/4 del fra ca. 60.000 ton til 15.000 ton. Incitamentet til besparelser skal komme fra brug af eksisterende tilskudsmuligheder.

### **LED-forsøg i landsby lyser op**

Landsbyen No i Ringkøbing-Skjern Kommune har det sidste halve år været centrum for et kommunalt pilotprojekt. Nu skal samtlige 14.000 gadelys i kommunen udskiftes til LED-lys. I november blev alle gadelys i landsbyen No i Ringkøbing-Skjern Kommune skiftet til LED-lys, og det forsøg har været så stor en succes, at samtlige kommunens 14.000 gadelys nu skal udskiftes

til de mere energivenlige varianter. - Det er ikke sådan, at succesen med de nye LED lys er en egentlig overraskelse. Vi havde forventet gode resultater, men de økonomiske og energimæssige besparelser ved overgangen er så store, at vi ikke er i tvivl om, at ordningen skal udbredes til hele kommunen, siger formand for Teknik- og Miljøudvalget, Ole Kamp. Mens de traditionelle lygter har lyspærer med glødetråd, består LED-lysene af lysdioder. Det medfører blandt andet et lavere energiforbrug og en længere levetid. Således kan energiforbruget reduceres med op til 80 procent, mens levetiden forlænges med mindst 26.000 timer. Det betyder, at det ikke længere er nødvendigt at slukke lyset i kommunen om natten. LED-lysene tillader nemlig, at man dæmper lyset i nattetimerne, så det i forvejen lave energiforbrug kan halveres. Ringkøbing-Skjern Kommunes Teknik- og Miljøudvalg har netop godkendt en model, hvor de lyskilder, der hører under Ringkøbing-Skjern Forsyning, udskiftes med LED lys over de næste 5 år. Dermed forventes alle lys at være udskiftet senest ved udgangen af 2015. Eneste undtagelse er indtil videre lysene i Videbæk by, som ikke er en del af kommunens aftale med Ringkøbing-Skjern Forsyning.  
[http://www.energy-supply.dk/article/view/61853/ledforsog\\_i\\_landsby\\_lyser\\_op?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61853/ledforsog_i_landsby_lyser_op?ref=newsletter&nls=fe77e201)

### **HMN Naturgas vil bremse lokal solenergi**

Med en klage til Energiklagenævnet vil HMN Naturgas bremse Tisvilde-Vejby Fjernvarmes planer om at erstatte naturgas med solenergi. Tisvilde-Vejby Fjernvarmes planer om, at tage et solanlæg i brug og opgive dele af gasleverancerne fra HMN Naturgas, er udsendt. Gasselskabet har klaget til Energiklagenævnet over økonomien i fjernvarmeværkets planer. Det skaber ærgrelse ved Tisvilde-Vejby Fjernvarme, som har længe har arbejdet med solanlægget: - Vi ønsker at etablere solvarme, fordi vi har nogle meget energibevindte forbrugere. På de seneste generalforsamlinger har de pålagt bestyrelsen at arbejde for indførelse af solenergi som supplement til gassen, siger formanden for Tisvilde-Vejby Fjernvarme, Karl Terpger Andersen, ifølge SN.dk til Frederiksborg Amts Avis. Klagen behandles i juni. HMN Naturgas' klage skyldes, at gasselskabet ikke mener, at det er den samfundsmæssigt bedste løsning at erstatte den nuværende gasforsyning med solenergi. Det var planen, at solanlægget skulle tages i drift i juni, men da en klage til Energiklagenævnet fra naturgasselskabet først kan blive behandlet i netop juni er det endnu usikkert om det overhovedet kommer i drift som planlagt.

[http://www.energy-supply.dk/article/view/61844/hmn\\_naturgas\\_vil\\_bremse\\_lokal\\_solenergi?ref=newsletter&nls=fe77e201](http://www.energy-supply.dk/article/view/61844/hmn_naturgas_vil_bremse_lokal_solenergi?ref=newsletter&nls=fe77e201)

## **KALENDEREN**

### **31. Marts. Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Hvordan vil fremtidens oliekrise adskille sig fra de oliekriser vi hidtil har kendt? Jens Junghans fortæller.

### **1. April. Klimaforum Årsmøde**

Indkaldelse: Skal klimaforum fortsætte og hvordan?

Hvilke opgaver har vi fremover? Hvordan ser vedtægterne ud? Og hvad er der sket i året løb?

Kom til Klimaforums årsmøde 1. april 2011 i Kulturhuset i Lyrskovgade, lokale 6. kl. 19.00

**Tilmelding kan finde sted her!**

### **2. April. GNBO-årsmøde**

Årsmødet afvikles i Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes fagforening  
Trekronergade 26, Valby.

10.00 – 10.30 Velkommen og orientering

10.30 – 11.30 Fremlæggelse af projekt klima og beskæftigelse

11.00 – 12.00 Diskussion af projekt klima og beskæftigelse

12.00 – 13.00 Frokost

13.00 – 13.30 GNBOs organisering (oplæg følger)

13.30 – 15.00 Diskussion af oplæg

15.00 – 15.30 Kaffe og kage (hvem tager den med?)

15.30 – 17.00 Videre diskussion.

18.00 - 24.00 Aftensmad og hyggeligt samvær

Frokost og aftensmad købes i byen ligesom sidst.

Det koster ikke noget at tilmelde sig! Det kan man gøre ved at trykke [her](#)

**6. April. "The Changing Wealth of Nations - Measuring sustainable development in the new millennium"**, with Lead Environment Economist **Kirk Hamilton** from the World Bank Sustainability Science Centre, University of Copenhagen. He will give the lecture: "The Changing Wealth of Nations - Measuring sustainable development in the new millennium" which is also the title of a new book published by the World Bank. The main thesis of the book is: "*How we measure development will drive how we do development.*" Dr. Hamilton will present findings from a large study measuring the change in wealth from 1995-2005 in over 100 countries. For example, the study finds that in 2005 natural capital (forests, farmland, minerals and energy) constituted 20-35% of the total wealth of developing countries, exceeding the share of produced capital in low income countries. Intangible wealth, that is an amalgam of human and institutional capital, is by far the largest share of total wealth in virtually all countries. New analysis highlights the role of intangible wealth in development and the value of accumulated stocks of carbon dioxide emitted by countries and regions. So come and use this opportunity to hear Dr. Hamilton ideas on how to measure sustainable development.

Time: 6<sup>th</sup> of April, 12.30-13.30.

Place: Forest & Landscape, Rolighedsvej 23, in "von Langen"

Participation is free of charge. Sign up before the 5<sup>th</sup> of April, at 12.

[http://klima.ku.dk/sustainability\\_lectures/kirk\\_hamilton/](http://klima.ku.dk/sustainability_lectures/kirk_hamilton/)

### **7. April. Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Hvornår er produkterne bæredygtige? Sekretariatschef **Preben Kristensen**, Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling.

### **7. April. Seminar om energibesparelser på universiteter**

Det Økologiske Råd arrangerer d. 7. april kl. 9.30-16 et seminar om energibesparelser på universiteter. Seminaret vil sætte fokus på erfaringer med bygningsforbedringer, adfærdskampagner m.v. til fremme af energibesparelser. Der vil være oplæg ved Thomas Skou og Tue Damsøe, RUC, Thomas Refslund og Anders Gerhard, KU, Svend Svendsen, DTU, Liv Kartved Lyskjær, Universitets- og Byggestyrelsen, Søren Hesseldahl, SDU samt NN, CBS. Pris: 300 kr, incl. frokost, dog gratis for studerende. Seminaret finder sted på Københavns Universitet. Nærmere sted meddeles på [www.ecocouncil.dk](http://www.ecocouncil.dk), hvor du også kan tilmelde dig.

### **8. April. Konference om gylle og natur – problemer og løsninger**

Landbruget påvirker naturen – ligesom ønsket om en artsrig natur påvirker landbruget. Løsningen er at finde et kompromis, som både giver plads til landbrug og en artsrig natur i Danmark. Heldigvis kan en række af landbrugets gyllerrelaterede miljøproblemer løses ved hjælp af miljøteknologi. Rent teknisk er løsningerne indenfor rækkevidde. Imidlertid eksisterer en række politiske og økonomiske barrierer, der aktivt forhindrer at de tekniske løsninger kommer i spil. Dette er både til skade for landbrug og natur. Derfor afholder Det Økologiske Råd en konference om gylle og natur, hvor der sættes fokus på miljø- og naturproblemer samt de tekniske løsningsmuligheder. Foregår i Fællessalen på Christiansborg. Læs mere på [www.ecocouncil.dk](http://www.ecocouncil.dk)

### **9. April. Grøn messe: "BO GODT – MED ENERGIEN I ORDEN"**

Kom til grøn messe og mød en lang række virksomheder, der kan hjælpe dig og din boligforening med at reducere CO<sub>2</sub>. Hør om nye grønne produkter, få rigtigt gode tilbud på dagen, få en god snak med eksperter og deltag i de mange sjove aktiviteter. Du kan blandt andet høre, hvordan din forening kan spare penge på varmeregningen, du kan få tilbud på debiler, du kan møde isoleringsfirmaer der kan give dig gode råd og tilbud på den bedste isolering, du kan få et gratis vandsparetjek, du kan høre om tilskud til grønnere gårde, og hvordan du får grøn strøm og meget meget mere. Der vil være masser af aktiviteter for både børn og voksne.

Tid: Lørdag den 9.april kl. 10-16

Sted: Charlottet haven, Hjørringgade 10, 2100 Østerbro

Har du spørgsmål omkring messen kan du ringe på tlf. 31 49 70 84

Læs mere på [www.2100.nu](http://www.2100.nu)

#### **10. April. Forårsmøde i Omstilling Danmark**

- med fokus på de lokale omstillingsinitiativer. Hvor er vi - og hvordan kommer vi videre?

De enkelte lokale omstillings grupper præsenterer deres aktiviteter og fokus områder. Deler deres erfaringer om såvel succeser som vanskeligheder til gavn og glæde for alle. Der bliver rig lejlighed til dialog. Om eftermiddagen sættes fokus på hvordan man kommer videre i de enkelte lokale grupper.

Mødet henvender sig til eksisterende medlemmer, og til potentielle nye medlemmer. Mødet er åbent for alle som er interesseret i at skabe et mere bæredygtigt lokalsamfund.

Tid & Sted: Det Økologiske Inspirationshus, Frederiksberg, kl. 10-15.

Link: <http://transitiondenmark.ning.com/events/foraarsmoede-i-omstilling>

#### **14. April. Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet:: Burde kirkeklokkerne ikke i højere grad anvendes i bestræbelserne for omstilling til bæredygtighed? Sognepræst Flemming Pless, Christianskirken.

#### **14. April. Fyraftenstur – grøn taghave på Østerbro 14. april kl. 17.**

Inden generalforsamlingen arrangerer KMEK fyraftensmøde hos Øbrohus, som vil fortælle om deres arbejde med energi og miljø, det boligsociale arbejde og vise deres flotte taghave med udsigt over Øresund frem. Nærmere information fra Ann, [annv@kme.dk](mailto:annv@kme.dk).

Efterfølgende afholder KMEK generalforsamling i Københavns Miljø- og Energikontor torsdag d. 14 april kl. 19.30 i Økologihuset, Blegdamsvej 4B, 2200 N.

#### **14. April. Offentligt møde om mad og klima**

Torsdag d. 14.april kl. 15-17.30 i Københavns Madhus, Ingerslevsgade 44. Dagsorden:

15.00 Christian Ege, Det Økologiske Råd: Hvad har mad med klima at gøre?

15.20 Stine Gudmundsen Holmgreen, redaktør af: "Bedre mad – kokkenes klimakogebog", Tiderne Skifter. Plus en af bogens kokke, Anh Le, som vil servere smagsprøver

15.50 Pause

16.10 Anne-Birgitte Agger, Københavns Madhus: Økologioplægning som klimastrategi, resultater fra Københavns kommune

16.30 Carsten Lunding, Slow Food bevægelsen: Klimamad, praksis og politik

16.50 Diskussion Plus en overraskelse!

Deltagelse: 100 kr., dog 50 kr. for stud., pens. og arb.løse. Se yderligere: [www.ecocouncil.dk](http://www.ecocouncil.dk).

Tilmelding: [Klik her](#). Senest den 12.4. kl. 13 – eller på tlf. 33150977.

Arr.: Det Økologiske Råd og Københavns Madhus

#### **22. april. Moder Jords Dags-arrangementer**

Fredag d. 22. april Kl. 15 – 17 Stor fejring på Halmtorvet i København med musik, sang, taler, poesilæsning, m.m. og medrivende ceremoni til Moder Jords ære. Kl. 17 – 18 Optog for Moder Jord til festlokalet i Trekronergade 26, Valby. Kom med dine egne bannere og paroler, tag blomster, forsyntia- eller andre forårsgrene med. Fest fra kl.18: Vegetar-mad og drikke til billig pris, underholdning, åben mikrofon og hyggeligt samvær. Årets Moder Jords Dags arrangement er udvidet med yderligere to indslag, et symposium 23. april og et seminar.30. april

#### **23. april. Be the Change"-symposium**

Lørdag Kl. 10 – 17, Trekronergade 26: "Be the Change"-symposiet er en oplevelse, hvis formål er at inspirere og motivere os alle til at deltage i skabelsen af en social retfærdig, økologisk bæredygtig og meningsfuld menneskelig tilstedeværelse på jorden. Metoden er visning af videofilm, stille refleksion og dynamisk interaktion. Velkommen! Foreslået donation 100 kr. (Medbring frokostpakke.)

#### **26. April. Dialog: Hvad er det gode liv?**

Velkommen til en dialog omkring nogle af de spørgsmål, som dukker op i kølvandet på den aktuelle klimadebat. Til denne "grønne" dialog om miljø, livsstil og bevidsthed

(som vil foregå på engelsk) har vi inviteret Karen Blincoe og Neville Hodgkinson, England.

- Kan et godt liv være fuldt tilfredsstillende og samtidig klima-venligt?

- Hvad er den spirituelle vinkel på bæredygtighed?
- Hvad er den dybe sammenhæng mellem vores tanker, bevidstheden, og miljøet?
- Klimaforandringerne råber på værdier som respekt, samarbejde, omsorg – hvordan opretholdes disse værdier, når man er presset af såvel økonomiske, samfundsmæssige og personlige kriser?

Tirsdag den 26. april kl. 19.00 - Fri Entre

Sted: Vartov, Farvergade 27, København

Arrangør: Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet

Tilmelding: <http://brahmakumaris.dk/tilmeldningenform.php?foredrag=93>

### **28. April. Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Hvorledes omstiller vi energisektoren til at imødekomme fremtidens udfordringer? **Stig Melgaard**, Noahs transportgruppe indleder

### **28. April. Møderække på DTU MAN om Bæredygtig Omstilling**

Om de-growth begrebet og de-growth bevægelsen. Lige siden "Grænser for vækst" fra 1972 har vækstkritikken været et centralt aspekt af enhver kritisk tilgang til Bæredygtig Omstilling. I de seneste 10-15 år har denne kritik været næsten totalt marginaliseret, men i de senere år er den genopstået – bl.a. i form af en international de-growth bevægelse. Oplæg ved John Holten-Andersen og Inge Røpke. Til dette møde vil der blive inviteret gæster fra det danske Modvækst-initiativ. Tors d. 28. april 2011, kl. 12-17 i bygning 424, rum 019. Tilmelding til det enkelte arrangement kan ske ved at sende en mail til Safania Eriksen på [seri@man.dtu.dk](mailto:seri@man.dtu.dk) senest en uge før arrangementet.

### **30. april: Seminar for Moder Jord om Omstilling til Bæredygtighed**

Lørdag Kl. 11 – 16. Vanløse Kulturhus: Seminar for Moder Jord om Omstilling til Bæredygtighed. Temaer: Bylandbrug - Omstillingsbyer / Menneskets natur? / "Modvækst" / Byggefaglig bæredygtighed / Fremskridt uden vækst / Cuba-eksemplet. Oplæg af fagfolk, debat. (Kulturhusets kafeteria vil være åbent.) Udførligt program offentliggøres på facebook under: Moder Jords Børn

### **5. Maj: Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Hvordan finder vi den kreative tråd, der matcher udfordringerne fra fremtiden og omstilling til bæredygtighed? Thea Mikkelsen, Center for Kreativitet.

### **10-12. Maj. Risø International Energy Conference 2011**

Konferencens kommer omkring en bred vifte af emner og byder på 17 sessioner med ca. 70 foredragsholdere. Programmet omfatter såvel vedvarende energikilder, intelligente energisystemer, systemer til bedre anvendelse af vedvarende energi som centraliseret energiproduktion og den globale energiudvikling. Risø International Energy Conference 2011 afholdes d. 10.-12. maj ved DTU Risø. Konferencens program findes på [www.risoe.dte.dk](http://www.risoe.dte.dk). Tilmelding skal ske senest 1. maj 2011 og kan foretages på [www.risoe.dtu.dk](http://www.risoe.dtu.dk)

### **12. maj: Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Uddannelse til bæredygtighed – hvordan? Vi befinder os i FN tiåret for uddannelse til bæredygtig udvikling. Hvordan kommer vi videre? Professor Jeppe Læssøe, Danmarks Pædagogiske Universitet

### **12-14. Maj. Danmark fejrer for første gang nogensinde European Solar Days**

Solenergidagene bliver fejret samtidigt i 17 europæiske lande og der er planlagt 7000 events, hvor der forventes 500.000 deltagere. For første gang får danskerne også mulighed for at være med i en stribet af events, hvor der er adgang til at se på solenergi rundt om i landet. Solardays bliver skudt i gang med en stor temakonference d. 12. maj 2011, der åbnes af klima- og energiminister Lykke Friis og holdes i samarbejde med Solar City Copenhagen. Temakonferencen har fokus på solenergi og arkitektur samt, at solenergi hele tiden bliver mere og mere tilgængeligt også prismæssigt. Få mulighed for at se et solenergianlæg, når kommuner rundt om i landet åbner op for besøg. For mere information kontakt venligst: Projektleder Klaus Ellehaug tlf. 86 13 20 16 eller

mail [klaus.ellehauge@elle-kilde.dk](mailto:klaus.ellehauge@elle-kilde.dk). Se endvidere kampagnens hjemmeside i Danmark, hvor der løbende vil blive opdateret med events og nye sponsorer af projektet: <http://solaradays.dk/>  
<http://www.solarcitycopenhagen.dk>

### **13-15. Maj MILJØ- og LIVSSTILMESSE "ACT GREEN"**

der planlægges afholdt i København, Århus og Odense i maj måned 2011. Yderligere information om ACT GREEN messen fremgår af hjemmesiden: <http://www.actgreen.dk/>

### **19. maj: Omstillingscafeen, Det økologiske Inspirationshus (Frederiksberg)**

Kl. 16.30-18.30 med temaet: Teater i tiden – hvordan kan teatret bidrage som øjenåbner for de udfordringer vi står overfor? **Jytte Abildstrøm** lukker og slukker for 3. sæson i Omstillingscafeen i Det Økologiske Inspirationshus.

### **24-16. Maj. International konference om effektivt energiforbrug i København**

En af verdens mest anerkendte og prestigefyldte energikonferencer, EEDAL, om energieffektivisering kommer til Danmark og åbner den 24. maj 2011 i København. Klima- og energiminister Lykke Friis åbner konferencen. Konferencen stiller skarpt på dagens og morgendagens teknologier til at effektivisere energiforbruget. Konferencen er samlingssted for den ypperste ekspertise fra hele verden inden for energieffektivisering. Deltagerne spænder lige fra producenter, detailhandlere og forbrugere over regeringer og politikere til internationale energiorganisationer, forskere og Ngo-organisationer. Dansk Energi arrangerer konferencen i samarbejde med EU-kommissionens Joint Research Center, FN's Udviklings Program UNDP, Det Internationale Energi Agentur (IEA), Collaborative Labeling and Appliance Standards Program (CLAPS) og Energistyrelsen.

### **28-29. Maj. Permakultur-Skovhavekursus. Perspektiver & Praxis.**

Tid & sted: Den selvforsynende landsby. 15 timers kursus der giver en grundig indføring i teknikker, design og planlægning i skovhaven og sætter skovhaver i perspektiv i forhold til miljøproblemerne og industrilandbruget. Skovhaven som dyrkningssystem ses i praksis dels i Esben og Mira's have ved eget hus og dels på ½ha nyplantet skovhave. Læs mere på <http://www.levbaeredygtigt.dk/kursusoversigt.html>

### **16. Juni. Møderække på DTU MAN om Bæredygtig Omstilling**

Bæredygtig Omstilling af byer. Byernes massive koncentration af mennesker giver både muligheder og udfordringer i bestræbelserne på bæredygtig omstilling, bl.a. med hensyn til energiforbrug i boliger og transport til, fra og rundt i byerne. Fra græsrodsside forsøger initiativet Transition Towns at imødegå denne udfordring, lige som f.eks. initiativet 2100.nu på Østerbro i København forsøger at skabe miljøinnovation gennem udvikling af lokalt samarbejde mellem bl.a. boligforeninger, virksomheder og forsyningsselskaber. Oplæg fra bl.a. SusTrans-projektet og lokale græsrods- og partnerskabsinitiativer. Arrangementet er planlagt til dagen efter afslutningen på Sustainable Transition Research Network konferencen i Lund og vil derfor muligvis også indeholde oplæg fra udenlandske forskere inden for området. bygning 424, rum 019. Tilmelding til det enkelte arrangement kan ske ved at sende en mail til Safania Eriksen på [seri@man.dtu.dk](mailto:seri@man.dtu.dk) senest en uge før arrangementet.

### **27. Juni – 1. Juli & 4-8. Juli. Permakultur - 72-timers designkursus**

Tid & sted: Hverdagene i uge 26 og 27 2011 i Den selvforsynende landsby  
Læs mere på <http://www.levbaeredygtigt.dk/kursusoversigt.html>

### **15. Juli – 19. Juli & 22-26 Juli. Permakultur - 72-timers designkursus**

Tid & sted: Hverdagene i uge 33 og 34 2011 i Den selvforsynende landsby  
Læs mere på <http://www.levbaeredygtigt.dk/kursusoversigt.html>

## **INTERNATIONAL KALENDER**

**27-29. April. Årsmøde i Association for the Study of Peak Oil & Gas (ASPO)**

Årsmødet afholdes i Bruxelles  
Deltagergebyr: 100 – 145 EURO  
Program mv. Findes på: <http://www.aspo9.be/programme>

**20-22. Maj. Modvækst konference i Berlin, Tyskland**

A big conference on degrowth will take place in Germany in May 20-22nd organized by ATTAC Germany, please consult: <http://www.jenseits-des-wachstums.de/index.php?id=8263&L=2>

**13-15 Juni. 2ND INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUSTAINABILITY TRANSITIONS LUND UNIVERSITY, SWEDEN**

Governments across the globe are developing plans, such as a New Green Deal, to curb a combined economic and ecological crisis. Plans for the Rio+20 Earth Summit in 2012 also emphasize the need to green the economy in light of sustainable development and poverty eradication. A common theme is the need for a broad societal and industrial transformation towards more sustainable modes of production and consumption. Such sustainability transitions are increasingly seen as a major source of opportunity for developed, emerging and developing economies in the 21st century.

More information på [www.lucsus.lu.se/ist2011](http://www.lucsus.lu.se/ist2011)

Denne og tidligere nyheds emails kan du finde på <http://www.klimabevaegelsen.dk/nyhedsbrev>

Her kan du også gratis tilmelde dig nyhedsbrevet, hvis du ikke allerede modtager det. Hvis du skriver til [sek@klimabevaegelsen.dk](mailto:sek@klimabevaegelsen.dk) så kan du bede om at modtage nyhedsbrevet uden at være medlem af Klimabevægelsen.

Vil du have tilføjet en klima-nyhed, et klima-arrangement eller andre ting du vil dele med Klimabevægelsens medlemmer i Klimabevægelsens nyhedsbreve, så skriv til [sek@klimabevaegelsen.dk](mailto:sek@klimabevaegelsen.dk)